

POHJOISESTA KASVUA JA ELINVOIMAA

Oulun kaupungin ja Oulun seudun kuntien tavoitteet
uuteen hallitusohjelmaan 2015

Oulun alueen myönteinen kehitys takaa koko pohjoisen Suomen menestymisen

Oulun asema kansallisessa ja kansainvälisessä kaupunkiverkossa on vahva ja keskeinen. Oulun seudulla on tärkeä rooli koko pohjoisen Suomen ja arktisen alueen kehityksessä. Pohjoisen mahdollisuuksien hyödyntäminen mahdollistaa kansallisen kasvun ja kilpailukyvyn myös tulevaisuudessa.

Oulun vahvuuksia ovat:

- nuori ikärakenne – keski-ikä 36 vuotta
- väestön korkea koulutustaso – kolmannes työvoimasta korkeakoulutettuja ja 30 000 korkeakouluopiskelijaa
- monipuolinen elinkeinorakenne – 100 000 työpaikkaa
- Oulun liikenteellinen sijainti on erinomainen
- vahva tutkimus-, kehitys- ja innovaatiokapasiteetti

Oulu on kohdannut monia rakennemuutoksia ja on aina selvinnyt niistä. Korkea nuorisotyöttömyys ja ammatillisen koulutuksen suppea tarjonta ovat jatkuva kehityksen haaste alueella. Oulun alueen ja elinkeinoelämän huolen kohteena ovat myös liikenteelliset olosuhteet.

Oulun lentokenttään on panostettu paljon ja sen asemaa solmukohtana halutaan vahvistaa lisäämällä kansainvälisiä yhteyksiä.

Kasvun ja kilpailukyvyn turvaamiseksi

- 1. Suuret kaupunkiseudut ovat kasvun ja työllisyyden vetureita entistä selkeämmin; tarvitaan valtionhallinnon selkeitä linjauksia ja poliittista tukea. Oulun seutua esitetään nuorisotyöllisyyden kokeilualueeksi.**

Keinoja ovat mm. tehostettu sukupolvenvaihtorahoitus, liiketoiminnan kasvuun tähtäävä työllistyminen, ulkomaiset investoinnit, pääomarahoituksen kehittäminen, lähienergian hyödyntäminen, matkailun ja luovan talouden edistäminen ja työllisyyden hoidon uudet toimintamallit sekä rakenteelliset uudistukset.

- 2. Oulun monialaisen yliopiston, Oulun ammattikorkeakoulun ja arktisen osaamisen vahvistaminen tuottaa seudullista kilpailukykyä.** Oulun luonnonvarakeskusta tulee kehittää laaja-alaisesti ja arktista osaamista tulisi hyödyntää valtakunnallisessa politiikassa. Oululle on osoitettava selkeä poliittinen mandaatti johtaa ja koordinoida arktisen strategian toimenpiteitä.

Toisen asteen koulutusta tulee kehittää vastaamaan alueen ikärakennetta ja kysyntää hyödyntämällä uudenlaisia toimintamalleja.

- 3. Oulu on liikenteellisesti pohjoisen Skandinavian solmukohta** ja arktisen osaamisen kansallinen keskus.

Liikenteen ja logistiikan verkostot: VT 4, Oulun syvämpi satamaväylä, Seinäjoki-Oulu kaksoisraide ja Oulu – kansainvälinen lentoliikenteen kauttakulkuasema, jäämeriyhteyden selvittäminen, tulee pohjoisessa olla kunnossa. Näin saadaan aikaan kansallista kasvua pohjoisen tuotannon kautta. Nämä kokonaisuudet pitää ottaa huomioon seuraavaa liikennepoliittista toimeenpanosuunnitelmaa valmisteltaessa.

- 4. Kuntaudistuksia tulee jatkaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä** oleellisesti, jotta kuntien ja valtion tehtäväjako saadaan kuntien kannalta kestäväksi.

Sote-järjestämislakiesityksen rahoitusmallin kriteerit tulee muuttaa siten, että ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi **olosuhdetekijät** – erityisesti syrjäisyys ja pitkät välimatkat – otetaan huomioon. Muutoin rahoitusvastuu jakautuu erityisesti pohjoisen sote-alueella epäoikeudenmukaisesti.

Oulun keskeiset tavoitteet

Oulun keskeiset tavoitteet hallitusohjelman valmisteluun liittyvät

- Työpaikkojen ja kasvun luomiseen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen läpivientiin
- Kuntauudistukseen (kuntien tehtävien vähentäminen, kuntatalouden ohjelma/tasapaino¹)
- Koulutukseen ja tutkimukseen
- Liikenteeseen ja logistiikkaan: Oulu on liikenteen ja logistiikan Pohjoisen Skandinavian solmukohta
- Vahvaan aluepolitiikkaan ja aluekehittämiseen (Pohjois-Suomen kasvupotentiaali huomioiden) sekä kaupunkipolitiikkaan (kasvu ja kilpailukyky)
- Lähienergiaan panostamiseen

Työllisyysaste on Suomessa liian matala. Vain 68 % työikäisistä suomalaisista kuuluu työvoimaan. Lisäksi alueittaiset erot maan sisällä ovat suuria. Naapurimaassamme Ruotsissa työllisyysaste on n. 75 %. Työllisyysasteen merkitystä kuvaa se fakta, että jo yhden prosenttiyksikön kasvu työllisyysasteessa tuottaisi verotuloja n. 2 miljardia euroa vuosittain. Verotulokehitys ei nyt ole tarpeeksi korkea, minkä vuoksi julkinen palvelutuotanto kärsii resurssipulasta. **Työllisyysasteen nosto eurooppalaiselle tasolle pitäisi nousta mukaan seuraavan hallitusohjelman keskeisiin tavoitteisiin.**

”Talouskasvu syntyy kaupungeissa” kirjoitti Suomen pankin johtokunnan neuvonantaja Antti Suvanto 9.1.2015 sanomalehti Kalevassa ja perusteli kannanottonsa. Samanlaiseen johtopäätökseen ja suositukseen päätyi myös selvitysmies Perttu Vartiainen analyysissään 19.12.2014².

Kaupungistuminen on globaali muutos ja perustuu urbaanin toiminnan parempaan tuottavuuteen, moderniin tuotantoon ja silkkaan mittakaavaetuun. Suomalaisista asuu jo kaksi kolmasosa kaupungeissa. Kaupunkien erityinen vahvistaminen kaupunkipoliittisin toimenpitein olisi hyvin tärkeää ja suurten kaupunkien tulee toimia siten, että **kaupunkipolitiikan jatkuvuus varmistetaan ensi hallituskaudella, jotta kasvu ja kilpailukyky koko maan tasolla turvataan.**

Kuntauudistusta tulee jatkaa. Nykyinen kuntauudistus ei ole edennyt toivotulla tavalla ja seuraavalla hallituksella on edessään välttämätön tehtävä päättää kuntien ja kuntayhtymien palvelujen sisällöistä, resursoinnista ja rakenteesta. Suurten kaupunkiseutujen kannalta välttämättömistä rakenteellisista uudistuksista luovuttiin loppuvaiheessa. Kaupunkiseutujen rooli ja rakenne on arvioitava uudelleen erityisesti sote-uudistuksen ratkaisujen selvittyä, jotta kuntien niukkenevat resurssit kohdistettaisiin oleelliseen ja luovuttaisiin seudullisesta epäterveestä

¹ Kohti julkisen talouden kokonaisuudesta, Valtiovarainministeriön taloudelliset ja talouspoliittiset katsaukset 2/2015

² Vartiainen, Perttu: Suomi tarvitsee kaupunki- ja maaseutupolitiikkaa. TEM raportteja 29/2014.

kilpailusta. Myös kuntien tehtävien arviointi on syytä nostaa uudelleen keskusteluun. Kuntaudistuskokonaisuudessa on kuitenkin kyse palvelujen turvaamisesta vanhenevalle väestölle – eikä niinkään siitä, millaisella hallinnolla ja ketkä asioita hoitavat. Tässä korostuu erityisesti Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman linjaukset, joissa erityisesti tulee tarkastella kuntatalouden kantokykyä pitkällä aikavälillä suhteessa peruspalveluiden tuotantoon – Oulun mahdollisuudet toimia pohjoisen talouden veturina tulee taata myös tulevaisuudessa.

Aluepolitiikka ja aluekehittäminen: valtionhallinnon tulee huolehtia siitä, että koko maata kehitetään tasapuolisesti ja siten, että erityisesti nuorilla on mahdollisuuksia kouluttautua ja työllistyä myös Pohjois-Suomessa. Viime vuosina alueellisesti suppea talouskasvu ja väestön muutto erityisesti pääkaupunkiseudulle on aiheuttanut epätoivottua kehitystä ja kustannusten nousua kasvualueilla ja vastaavasti elinvoiman heikkenemistä taantuville alueilla monin tavoin. Kasvun jakautuminen useaan keskukseen olisi koko maan etu ja tätä tulee eri keinoin edistää. Suuret kaupunkiseudut on valtakunnan menestyksen vuoksi saatava jatkossa kasvun ja dynamiikan kärkeen.

Oulun kaupungin painotukset hallituksen toimintasuunnitelmaan

Oulun kannalta keskeistä sisältöä hallituksen toimintasuunnitelmaan on:

1. Työpaikat ja kasvu

Kaupunkiseutujen tulee olla kasvun ja työllisyyden vetureina entistä selkeämmin. Siihen tarvitaan valtion hallinnon selkeitä linjauksia ja poliittista tukea:

- Edistetään merkittäviä rekrytointeja esim. työvoima-/rekrykoulutuksilla
- Tehostettu sukupolvenvaihtorahoitus
- Liiketoiminnan kasvuun tähtäävä työllistyminen - rekrytoinnit yritysten kv-osaamisen, myynnin ja viennin tukemiseen
- TEKES:in Oulun seudulle kohdistaman Hilla-ohjelman suuruus on 50 miljoonaa euroa. Se suunnataan erityisesti digitaalisuuden kehittämiseen. Lisäksi TEKES on käynnistänyt syksyn aikana kolme uutta ohjelmaa. Niillä tuetaan teollisen internetin, 5G-teknologioiden sekä terveyden ja hyvinvoinnin digitaalisten sovellusten kehittämistä. Jokaisen ohjelman suuruus on 100 miljoonaa euroa, joista Tekesin osuus on puolet. Jatkossa pitää olla vastaavia ohjelmia, joilla luodaan tutkimukselle, viennille ja kasvulle mahdollisuudet - suuret kaupunkiseudut korkeakouluineen keskiössä kansainvälistä kilpailukykyä luotaessa.

- Ulkomaisten investointien hankkiminen Suomeen tärkeässä osassa tulevaisuudessa. Valtakunnallisen Invest In -ohjelman ja toimeenpiteiden kartoitus sekä hankerahoituksen mahdollistaminen. Ulkomaisten ICT-alan investointien hankkiminen Suomeen eli Kaato-hankkeen jatkaminen vuoden 2016 loppuun. Rahoitus 0,5 M€/vuosi.
- Valtionhallinnon omat ICT-tuotannon sijoittamisratkaisut Ouluun/Oulun seudulle. Oululla on erinomaiset edellytykset toimia erilaisten ICT:n tuotanto- ja kehittämissyksiköiden sijaintipaikkakuntana. Myös valtiohallinnon muille tukipalveluille löytyy tarvittavaa osaamista ja tehokas toimintaympäristö Oulun alueelta. Tämä tuo tarvittavia säästöjä myös julkiseen talouteen.
- Alkavien yritysten pääomahuolto ja muu yrityksen kehittämisrahoitus, mm. Northern Startup fund, ELY-keskuksen kehittämistyökalut ja Finnveran riskinottokyvyn lisääminen ja uudet rahoitustyökalut.
- Pääomarahoitukseen tarvitaan uusia työkaluja. Ehdotus, että Finnveralle sallitaan hetkellinen tappio teko ja Finnvera toteuttaisi rahoitustyökalun missä riski uudesta asiakkaasta ja tuotealueesta voidaan jakaa joko 70/30- tai 50/50-suhteessa (julkinen/yksityinen). Voidaan aluksi pilotoida Oulun alueella.
- **Työllistämiseen uusia toimintamalleja**
 - Perinteinen työvoimakoulutustarjonta ja –mallit eivät ole riittäviä ICT-toimialan haasteissa. **Tämän vuoksi alueellisten uusien toimintamallien kehittämiseksi toivotaan kokeilu- ja pilottimahdollisuuksia ja myös laajempaa mahdollisuutta palkkatuen ja työkokeilun toteuttamiselle.**
 - Omaehtoinen koulutus työttömyysturvalla on yksilöllinen vaihtoehto, jolla voidaan tukea tutkinnon loppuun saattamista tai uuden koulutuksen hankkimista. **Esitämme, että Oulun alueen ICT- rakennemuutos olisi perusteltu syy kyseiseen omaehtoiseen koulutukseen.**
- **Työllisyydenhoidon rakenteelliset uudistukset**
 - Työmarkkinatuen rahoitusuudistuksessa vuoden 2015 alusta kuntien vastuut, velvoitteet ja menot ovat kasvaneet. Valtion normiohjaus on tehoton ohjaustapa. Vuonna 2015 Oulun maksuosuus työmarkkinatuen kustannuksista kasvaa yli 20 miljoonaan euroon. Vuoden 2015 valtion 75 miljoonan euron kompensatio kunnille on täysin riittämätön, erityisesti suurten kaupunkien tilanne on vaikea. Tämän vuoksi **työmarkkinatuen rahoitusuudistusta on arvioitava uudelleen.** Työttömyysjaksojen pitkittymisen myötä myös kaupungin toimeentulotukimenot pysyvät korkeina ja kasvavat.

- Vuoden 2015 alusta toteutettiin palkkatuki uudistus, joka ei riittävästi ota huomioon kuntien roolia ja vastuuta pitkäaikaistyöttömyyden ratkaisemisessa. Esitetään, että myös kunnille kolmannen sektorin tavoin voidaan myöntää palkkauskustannuksiin palkkatukea 100 %, kun kunta työllistää vähintään 65 % työajalla henkilön, joka on ollut työttömänä 24 kuukautta 28 kuukauden aikana.
- Työllisyyspalveluiden toteuttamisessa kuntien ja valtion rooleja on selkiytettävä ja siirryttävä asiakkaan näkökulmasta palvelukokonaisuuksiin, joissa toteutuu ns. yhden toimijan malli. **Tarvitaan nykyistä mallia asiakaslähtöisempi ja vaikuttavampi tapa hoitaa työllisyyttä, joten tarvitaan työllisyyden kuntakokeilua jatkavia syventäviä kokeiluita/pilotteja tulee ottaa mukaan hallitusohjelmaan.** Oulun kaupunki esittää, että Työ- ja elinkeinoministeriön työryhmäraportissa (Työvoimapolitiikan hallinnon kehittäminen 18.12.2014) mukana oleva esitys ns. Vaihtoehto B toteutetaan. Vaihtoehdossa B tavoitteena on toteuttaa valtion ja kuntien työllisyyden hoidon yhteistyökokeilu, jossa valtion ja kuntien yhteistyötä kehitetään ja lisätään kuntien vaikutusmahdollisuuksia muidenkin kuin pitkätyöttömien työvoimapalvelujen järjestämisessä ja työllistymisen edistämässä. Oulun kaupunki ilmoittautuu mukaan syventävään yhteistyökokeilukokonaisuuteen.
- Nuorisotakuun toteutus:
 1. Oulussa on koettu ristiriitaisena nuorisotakuun toteutuksessa koulutuspaikkojen vaje. Nuorisotakuun toteutuminen on pitkälle riippuvainen koulutusmahdollisuuksien tarjonnasta alueella. **Keskeistä koulutustakuun toteuttamisessa on perusasteen jälkeisten ammatillisten aloituspaikkojen kohdentuminen vastaamaan kysyntää.** Valtakunnallisesti tulee arvioida erityisalojen koulutuksen sijainnit ja koulutuksen määrät.
 2. Oulu osallistuu Valtionvarainministeriön Nuorisotakuu kuntakokeiluun etsiäkseen nykyistä joustavampia toimintatapoja nuorten hyvinvoinnin ja työllisyyden turvaamiseksi. Nuorisotakuun kuntakokeilu edellytyksenä on kunnan ja TE-palveluiden saumaton yhteistyö sekä ESR-hankkeiden kautta toteutettava resurssointi.

2. Koulutus, tutkimus, innovaatiot

- Oululaisen osaamisen hyödyntäminen tulee nostaa keskeiseen rooliin Arktisen politiikan, EU:n Pohjoisen Ulottuvuuden sekä raaka-aine- ja Itämeri-strategian ja Suomen arktisen strategian toteutuksessa. Valtiolta ja ministeriöiltä odotetaan tukea vahvistettaessa Oulun roolia ja toimia Pohjoisen kehittämisessä, erityisesti hankeviennissä ja hankekonsortioissa. Oulun tulee saada vahva mandaatti ja vastuu toimenpiteiden toteutuksessa sekä koordinoinnissa koko Suomen tasolla.
- Luonnonvarakeskuksen Pohjois-Suomen päätoimipaikan sijoittaminen Ouluun antaa vahvan signaalin oululaisen huippuosaamisen arvostuksesta. Arktisuus tulee painottumaan pohjoisen luonnonvarakeskuksen tutkimustyössä. Oulun luonnonvarakeskuksen edelleen kehittäminen kasvun ja työpaikkojen sekä kestäväen luontotalouden näkökulmasta. Oululaiset korkeakoulut täyttävät ne mitat, jotka on asetettu kansainvälisen tason monitieteelliselle tutkimustoiminnalle.
- Oulu Health–kokonaisuus tuottaa uusia ratkaisuja ja toimintamalleja sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Kontinkankaan alue on kiistatta Suomen terveys IT-osaamisen keskus. Tätä osaamista kannattaa hyödyntää laajasti Suomessa ja kansainvälisesti.
- SOTE:n standardointi ja referenssiyksikön perustaminen Ouluun. Luodaan NMT (Nordic Medical Technology) standardi yhdessä kansallisten toimijoiden ja pohjoismaiden kanssa. Mm. uudet SOTE-alueet vaativat tällaisen ratkaisun. Oululla on tärkeä rooli yleisten terveydenhuollon/hyvinvoinnin ICT-ratkaisujen kehittämisessä ja valtakunnallisessa toimeenpanossa (esim. ONION 2 -toteutus terveydenhuollon ohjelmistoarkkitehtuurin kehittämiseksi).
- Oulun alueella tarvitaan paljon lukiopaikkoja, koska täällä on paljon nuoria. Lukiokoulutusta ei tule supistaa niillä alueilla, joissa lukioikäluokat kasvavat. Koulutustarpeen kasvu tulee huomioida järjestäjälupia myönnettäessä ja rahoitusta kohdennettaessa. Toisen asteen uudistuksissa tulee huomioida myös rahoituksen kohdentuminen tasapuolisesti. Koulutuksen rahoitus ei voi jäädä pelkästään keskustaajungin vastuulle.
- Luova talous on globaalisti voimakkaimmin kasvavia aloja. Sen edistämiseen on kohdennettava resursseja myös Pohjois-Suomeen.

3. Liikenne ja logistiikka

- Oulu on liikenteellisesti pohjoisen Skandinavian solmukohta. Liikenteen verkostot ja infrastruktuuri tulee pohjoisessa olla kunnossa, jotta kansallista kasvua aikaansaadaan pohjoisen tuotannon kautta.

- VT4 Oulun kohdalla ja Kemin yhteysväli on laitettava kuntoon. Liikennemäärät kasvavat 20-40 %:ia seuraavan 15 vuoden aikana. Runkoväylässä on pullonkaulat Oulun kohdalla: lisää kaistoja ja eritasoliittymiä. Kustannukset ovat 60 Me, josta Oulun kaupungin osuus on 16 M€. Pohjoisen matkailu ja suurhankkeet Pohjois-Suomessa sekä raskaan liikenteen kasvu edellyttävät ohituskaistojen rakentamista VT 4:lle Ii-Simo välille (25M€).
- Oulun satamaväylän syventäminen 12 metriin pienentää merikuljetusten yksikkökustannuksia 40 %:ia. Tällä kompensoidaan rikkipäästörajoitusten vaikutuksia. Kustannusarvio on 24 M€, josta Oulun osuus on 12 M€.
- Seinäjoki-Oulu -kaksoisraide ja Oulun ratapihan ja satamayhteyksien kehittäminen. Seinäjoki-Oulu -rataosa on yksi tiheimmin liikennöidyistä yksiraiteisista rataosista Suomessa. Kaksoisraiteen valmistuminen parantaa merkittävästi Oulun seudun saavutettavuutta ja kilpailukykyä sekä vähentää maantieliikennettä. Ratapihan kehittämisellä Oulun ohi kulkevia tavaravirtoja voidaan ohjata tehokkaammin Oulun satamaan ja siten lyhentää kuljetusmatkoja sekä helpottaa rataverkon kapasiteettiongelmia.
- Oulu – kansainvälinen kauttakulku-asema. Oulun lentokenttä on maan toiseksi vilkkain kenttä, vuosittainen matkustajamäärä on miljoonan luokkaa. Kansainvälisillä lentoyhteyksillä on keskeinen vaikutus elinkeinoelämän kilpailukykyyn ja saavutettavuuteen. Myös alueen matkailuelinkeinojen kehittämisen kannalta Oulun lentokentän kansainvälisten yhteyksien kehittäminen on ensisijaisen tärkeää tulevaisuuden matkailutyöpaikkojen luomisessa. Siksi Oulun lentokenttä tulisi kirjata tavoitteellisesti Suomen toiseksi kauttakulkulentoasemaksi. Oulun seutu ja valtio ovat investoineet 21 milj. € kauttakulkulentoasemakonseptia varten. Juuri avattu reitti Oulu-Luleå-Tromssa edistää pohjoissuomalaisten yritysten vientitoimintaa. Pyhäjoelle rakennettava ydinvoimala lisää tarvetta suoran lentoyhteyden avaamisesta Moskovan ja Oulun välille.
- Strateginen EU-tason tavoite on Tromssa – Helsinki – Varsova rautatieyhteys. Pääsy Jäämerelle ja norjalaisen energian esteetön pääsy Keski-Eurooppaan turvataan parhaiten rautatieyhteydellä Tromssasta Helsingin kautta Varsovaan. Uudesta ratayhteydestä tulisi aloittaa valtioiden väliset neuvottelut Norjan ja Baltian maiden kesken ja saada liikenneyhteys nopeasti Euroopan TEN-T -verkostoon.

4. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

- Sote-ICT:n uudistus on oltava vahvasti mukana rakenteiden uudistuksessa ja pohjaututtava kansallis-alueellisesti yhtenevään kokonaisarkkitehtuuriin. Tavoitteena tulee olla kansallisen yhteensopivuuden lisäksi alueelliset yhteiset ICT-ratkaisut ja niiden rakentaminen tulee käynnistää heti valtion tukemana.
- Hyvinvointitiedon integrointi tulee mahdollistaa tulevassa sote -rakenteessa. Järjestämisvastuun ja palvelutuotannon vastuiden erottaminen edellyttää että myös sosiaali- ja terveystaloudella tulee olla tietosuojasäädösten estämättä oikeus käyttää palveluihin liittyviä asiakas- ja potilastietoja niiltä osin kun tämä on tarpeen järjestämisvastuuseen kuuluvien tehtävien toteuttamiseksi mukaan lukien toiminnan suunnittelu, seuranta, kehittäminen. **Oulun kaupunki on mukana Valtiovarainministeriön kuntakokeilussa, jossa haetaan mahdollisuuksia yhdistää eri rekisterien ja viranomaisten tieto sekä taloushallinnollisesti että asiakassuhteessa.**
- Sote-järjestämislain rahoituksen on perustuttava kansalliseen yhdenvertaisuuteen. Hallituksen ehdotuksen mukaan sote-alueiden rahoitus tulee kunnilta ns. painotetun kapitaation mukaisesti. Lakiesityksen rahoitusmallin kriteerit tulee muuttaa siten, että ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi olosuhdetekijät – erityisesti syrjäisyys - otetaan huomioon. Muutoin rahoitusvastuu jakautuu erityisesti Pohjoisen sote-alueella epäoikeudenmukaisesti. Korvaus tuottamisvastuusta tulisi lähtökohtaisesti määräytyä samoin perustein kuin kuntien rahoitus sosiaali- ja terveystaloudelle määräytyy. Tällöin tuottamisvastuussa olevalle yhteisöllä olisi vapaus ja kannuste kehittää omaa toimintaansa. **Lakiin on saatava elementtejä, joilla kunta voi jatkossa vaikuttaa sote -alueen rahoituksen kannustavuuteen tehokkuuden ja tuottavuuden näkökulmasta.**
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen rinnalla on pyrittävä kehittämään kestävä rahoitusjärjestelmä, joka tukee sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden uudistamista, palveluiden vaikuttavaa ja tehokasta tuottamista sekä mahdollistaa asiakkaiden valinnanvapauden sosiaali- ja terveystaloudissa. Parlamentaarisesti asetettu sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavarahoituksen purkua selvittelevän työryhmän tulokset tulisi olla hyödynnettävissä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain toimeenpanossa mahdollisimman pian.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen etteivät työllisyyspalvelukokonaisuudet ml. kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen työelämäosallisuutta kehittävät palvelut irtaannu kuntapalvelu-kokonaisuudesta. Kuntien haasteena ovat kasvavat työmarkkinatuen kuntaosuudet.

Mikäli työllisyyden kokonaisuus etäänny kuntien päätöksenteosta ja ohjauksesta, menettävät kunnat keskeisimmän ”työkalun” vaikuttaa työmarkkinatukimenoihinsa.

5. Lähienergia työllisyyden ja energiaomavaraisuuden tekijänä

- Oulun ja Pohjois-Pohjanmaan tulevaisuuden energiapolitiikka tähtää hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen (CO₂), uusiutuvien energialähteiden lisäykseen ja energiatehokkuuden kasvuun.
- Oulun Energia jalostaa pohjoisen luonnonvarat sähköksi ja lämmöksi, yli 90 % energialähteistä tulee sadan kilometrin säteeltä Oulusta. Lähienergia tuo vuosittain Oulun seudulle noin 50 milj. euron tulovirran eri toimijoille: polttoaineen toimittajille, urakoitsijoille, yrittäjille jne. Lähienergia työllistää 1500 ihmistä Oulua ympäröivässä maakunnassa. Huoltovarmuus turvataan kotimaisella polttoaineella: puulla ja turpeella.
- **Uusien turvetuotantoalueiden lupien myöntämistä on nopeutettava. Turpeen ja hakkeen korvaaminen tuontikivihiilellä tai vastaavalla ei ole järkevää sen enempää ilmastotavoitteiden kuin talouden, työllisyyden tai huoltovarmuuden näkökulmista.**
- Oulun kaupungin keskeisimmän energialähteen Toppila I:n voimalaitoksen korvausinvestointi n. 300 milj. euroa toteutetaan vuonna 2016. Hyvin tärkeää siinä tulee olemaan se linjaus, jonka mukaan uudessa voimalaitoksessa polttoaineena tullaan käyttämään lähienergiaa, puuta ja turvetta.